

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΑΘΗΝΑ
11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1991

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
150

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1968

Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

**Τροποποίηση διατάξεων περί Συμβουλίου της Επικρατείας,
Ελεγκτικού Συνεδρίου και του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών**

Άρθρο 1 Συμβούλιο της Επικρατείας

1. Η παρ. 1 του άρθρου 8 του ν.δ. 170/1073, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του ν. 702/1977, (άρθρο 8 παρ. 1 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

1. Η ολομέλεια του Συμβουλίου όταν συνεδριάζει δημόσια, ως δικαστήριο, συντίθεται από τον Πρόεδρο, τους αντιπροέδρους, τους συμβούλους, δύο παρέδρους και το γραμματέα. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται πάντως να παρίστανται οι μισοί συν ένας από το συνολικό αριθμό των μελών της, που έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο αριθμός των μελών πρέπει πάντοτε να διατηρείται περιττός. Αν τα προσερχόμενα στη συνεδρίαση μέλη σχηματίζουν άρτιο αριθμό, αποχωρεί ο νεότερος σύμβουλος και αν αυτός είναι εισηγητής στη δικαζόμενη υπόθεση, ο αμέσως αρχαιότερός του, για να διατηρηθεί ο αριθμός περιττός.

2. Οι παράγραφοι 1, 2 και 3 του άρθρου 10 του ν.δ. 170/1973, όπως ισχύει μετά το άρθρο 13 του ν. 702/1977 και το άρθρο 1 παρ. 4 του ν. 1470/1984 (άρθρο 10, παρ. 1, 2 και 3 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989), συγχωνευόμενες σε παράγραφο 1 αντικαθίστανται ως εξής:

1. Τα Α', Β', Γ', Δ' και Ε' τμήματα του Συμβουλίου της Επικρατείας συνεδριάζουν δημόσια και συντίθενται από τον πρόεδρό τους, δύο συμβούλους και δύο παρέδρους και το γραμματέα (πενταμελής σύνθεση). Κάθε τμήμα συντίθεται από τον πρόεδρό του, τέσσερις συμβούλους, δύο παρέδρους και τον γραμματέα (επταμελής σύνθεση) μόνον όταν εκδικάζει υποθέσεις, που εισάγονται σε επταμελή σύνθεση από τον πρόεδρό του ή παραπέμπονται με απόφαση της

πενταμελούς συνθέσεως. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται λόγος για τριμελή ή πενταμελή σύνθεση νοείται αντίστοιχα ή πενταμελής ή επταμελής.

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 10 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989 λαμβάνει αριθμό "2".

4. Η παράγραφος 1 του άρθρου 14 του ν.δ. 170/1973, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 702/1977 (άρθρο 14 παρ. 1 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης μετά από γνώμη της ολομέλειας του Συμβουλίου, καθορίζονται οι κατηγορίες υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητα καθενός από τα τμήματα Α', Β', Γ', Δ' και Ε'.

5. Στο άρθρο 14 του ν.δ. 170/1973, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 16 του ν. 702/1977 και το άρθρο 1 παρ. 7 του ν. 1470/1984, (άρθρο 14 Κωδ. Π.Δ. 18/1989) προστίθεται παράγραφος 8, που έχει ως εξής:

8. Στο Ε' τμήμα με την επιφύλαξη της έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου αυτού, υπάγονται οι κατηγορίες υποθέσεων που αφορούν: α) στη νομοθεσία περί προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος, των δασών και δασικών εκτάσεων, των υδάτων της αυτοφυσούς χλωρίδας και της άγριας πανίδας, β) στη νομοθεσία περί προστασίας του πολιτιστικού περιβάλλοντος, των αρχαιοτήτων και αρχαιολογικών χώρων, των μνημείων, των διατηρητέων κτιρίων και των παραδοσιακών οικισμών, γ) στη νομοθεσία περί μεταλλείων και λατομείων, δ) στη νομοθεσία περί αιγιαλού και παραλίας, ε) στη νομοθεσία περί χωροταξίας, περί εγκρίσεως, τροποποιήσεως και επεκτάσεως σχεδίων πόλεων, γενικών πολεοδομικών σχεδίων και μελετών, επιβολής όρων και περιορισμών δομήσεως καθορισμού ζωνών ενεργού πολεοδομίας και αστικού αναδασμού, ζωνών ειδικής ενίσχυσης και ειδικών κινήτρων και ζωνών οικιστικού ελέγχου, πλην των αφορσών σε οικοδομικές άδειες και πράξεις χαρακτηρισμού αυθαίρετων, στ) στη νομοθεσία περί αδειών ιδρύσεως και λειτουργίας, βιομηχανιών, βιοτεχνιών και ξενοδοχείων εν γένει, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων και ζ) στην οργάνωση και λειτουργία της διοικήσεως, των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Επίσης στο Ε' τμήμα υπάγονται: η) η επεξερ-

γασία των κανονιστικών διαταγμάτων, θ) η άσκηση πειθαρχικής εξουσίας κατά νόμο και ι) η έγκριση κάθε διαχωριστικής δαπάνης".

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 15 του ν.δ. 170/1973, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 17 του ν. 702/1977 (άρθρο 15 παρ. 1 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

"Όλα τα κανονιστικά διατάγματα (εκτός από εκείνα που ορίζουν απλώς το χρόνο έναρξης της ισχύος του νόμου) αποστέλλονται στο Συμβούλιο από τη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου, σε σχέδιο για να γίνει η κατά το Σύνταγμα επεξεργασία τους. Τα σχέδια των κανονιστικών αυτών διαταγμάτων πρέπει να υπογράφονται από τον αρμόδιο ή τους συναρμόδιους υπουργούς ή τη νόμιμη πλειοψηφία των μελών του Υπουργικού Συμβουλίου, ανάλογα με το αν η έκδοσή τους γίνεται ύστερα από πρόταση ενός ή περισσοτέρων αρμόδιων υπουργών ή του Υπουργικού Συμβουλίου, αντίστοιχα. Ο αποκλειστικά ή κυρίως αρμόδιος υπουργός μπορεί να τάξει προθεσμία, ανάλογη με τη σπουδαιότητα και το τυχόν κατεπείγον του διατάγματος, η οποία αρχίζει από την περιέλευση του σχεδίου στο Συμβούλιο. Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του διατάγματος του άρθρου 37 του παρόντος νόμου.

7. Στο τέλος του άρθρου 15 του ν.δ. 170/1973, όπως ισχύει μετά το άρθρο 17 του ν. 702/1977 (άρθρο 15 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) προστίθεται παράγραφος 4, που έχει ως εξής:

"4. Το Ε' τμήμα κατά την επεξεργασία των κανονιστικών διαταγμάτων συντίθεται από τον πρόεδρο και τουλάχιστον ένα σύμβουλο και έναν πάρεδρο και το γραμματέα. Οι πάρεδροι στην περίπτωση αυτήν έχουν αποφασιστική ψήφο".

8. Η παράγραφος 1 του άρθρου 16 του ν.δ. 170/1973, (άρθρο 16, παρ. 1 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

"1. Για την επεξεργασία των κατά το προηγούμενο άρθρο σχεδίων διαταγμάτων ο πρόεδρος του Ε' τμήματος ορίζει εισηγητή, σύμβουλο ή πάρεδρο και ημέρα συνεδρίασεως, δίνει δε εντολή για την αποστολή αντιγράφου του σχεδίου σε όσους μετέχουν στη συνεδρίαση".

9. Η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν.δ. 170/1973 (άρθρο 16, παρ. 4 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

"4. Η γνωμοδότηση του τμήματος, η οποία συντάσσεται από τον εισηγητή, περιλαμβάνει την εισήγησή του και τις γνώμες που διατυπώθηκαν, υπογράφεται δε από τον πρόεδρο και από το γραμματέα. Θεωρείται ότι επικράτησε η γνώμη με την οποία τάχθηκε η πλειοψηφία των μετεχόντων στη συνεδρίαση".

10. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 19 του ν.δ. 170/1973, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ. 1 του ν. 1470/1984 (ήδη μετά την παράγραφο 6 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989), προστίθεται παράγραφος 6 (παράγραφος 7 στον Κωδ. Π.Δ. 18/1989), που έχει ως εξής:

"6. Η πράξη καταθέσεως των δικογράφων που προβλέπεται από τις προηγούμενες παραγράφους, είναι έγκυρη και όταν συντάσσεται με ιδιαίτερο έγγραφο. Στην περίπτωση αυτήν, αν υπάρχει διαφορά μεταξύ της ημερομηνίας που αναγράφεται στην πράξη και εκείνης που προκύπτει από το βιβλίο καταθέσεως ενδίκων μέσων ή από το πρωτόκολλο ή το βιβλίο διεκπεραίωσης (εισερχομένων - εξερχομένων εγγράφων) της αρχής ή του δικαστηρίου, στο οποίο έγινε η κατάθεση ή στο οποίο διαβιβάστηκε το δικόγραφο. Το εμπρόθεσμο του δικογράφου κρίνεται από το σχετικό βιβλίο καταθέσεως.

11. Η τελευταία περίοδος της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν.δ. 170/1984 (άρθρο 21 παρ. 4 του Κωδ. Π.Δ. 18/1989)

αντικαθίσταται ως εξής:

"Αν ο αναρροσείων παραλείψει την υποχρέωσή του αυτήν ή η κοινοποίηση δεν γίνει εμπροθέσμως και νομοτύπως, ο δε αναρροσείβλητος δεν παραστεί κατά τη συζήτηση της υποθέσεως, η συζήτηση αναβάλλεται αυτεπαγγέλτως για εύλογο χρόνο, κατά τη νέα δε δικάσιμο, αν ο αναρροσείων και πάλι έχει παραλείψει την υποχρέωσή του αυτήν και ο αναρροσείβλητος δεν παραστεί, η αίτηση αναρροσείσεως απορρίπτεται ως απαράδεκτη".

12. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του ν.δ. 170/1973 (άρθρο 22 παρ. 1 Κωδ. Π.Δ. 18/1989) διαγράφεται η λέξη "εμπεριστατωμένη" και αντί αυτής τίθεται η λέξη "συνοπτική" και ακολούθως προστίθεται τρίτο εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Εάν δεν έχει επισυναφθεί κατά τα ανωτέρω η έκθεση αυτή, η υπόθεση, εφ' όσον υποβληθεί σχετική αίτηση από κάποιον διάδικο αναβάλλεται υποχρεωτικώς σε μεταγενέστερη δικάσιμο, προκεμένου να επισυναφθεί η έκθεση εμπροθέσμως στο φάκελο".

13. Η παράγραφος 3 του άρθρου 27 του ν.δ. 170/1973 (άρθρο 27 Κωδ. Π.Δ. 18/1989) αντικαθίσταται ως εξής:

"Το δικαστήριο, κατ' αίτηση του διαδίκου ή του εμφανιζομένου ως πληρεξουσίου, είτε αναβάλλει τη συζήτηση σε άλλη δικάσιμο είτε χορηγεί εύλογη προθεσμία για τη νομοποίηση, μετά την άπρακτη πάροδο της οποίας απορρίπτεται το ένδικο μέσο. Εάν ανακούψει μεταγενεστέρως αμφιβολία ως προς τη νομοποίηση του πληρεξουσίου ή του διαδίκου, ο ενδιαφερόμενος ειδοποιείται δια της γραμματείας να προσκομίσει τα ελλείποντα στοιχεία εντός τακτης προθεσμίας. Για την ειδοποίηση αυτήν ο γραμματέας συντάσσει πράξη επί του φακέλου της δικογραφίας. Το δικαστήριο πάντως δύναται να διατάξει τη συμπλήρωση των στοιχείων της νομοποίησησεως. Τα στοιχεία αυτά επιτρέπεται, σε κάθε περίπτωση, να είναι και μεταγενέστερα της συζήτησεως".

14. Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν. 1470/1984 (άρθρο 25 παρ. 1, εδάφ. τελευταίο του Κωδ. Π.Δ. 18/1989) καταργείται. Η κατάργηση καταλαμβάνει και τις υποθέσεις, που είναι εκκρεμείς ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και δεν έχουν συζητηθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου. Εκκρεμείς νοίνται και οι υποθέσεις, που δεν έχουν συζητηθεί σε περίπτωση παραπομπής, από το τμήμα της παραπομπής ή την ολομέλεια ή που δεν έχουν συζητηθεί, λόγω εκδόσεως αναβλητικής αποφάσεως.

Άρθρο 2 Ελεγκτικό Συνέδριο

1. Η παρ. 2 του άρθρου 7 του π.δ. 774/1980 "Περί κωδικοποίησησεως εις ενιαίον κείμενον των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου ισχυουσών διατάξεων υπό τον τίτλο "Όργανισμός Ελεγκτικού Συνεδρίου", όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

"2. Η ολομέλεια του Σώματος συντίθεται από τον Πρόεδρο, τους αντιπροέδρους και τους συμβούλους. Για την ύπαρξη απαρτίας απαιτείται να παρίστανται οι μισοί συν ένας από το συνολικό αριθμό των υπαρχόντων μελών του, συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου ή του νόμιμου αναπληρωτή του. Ο αριθμός των μελών διατηρείται περιπτώσεως με την αποχώρηση του νεότερου συμβούλου ή αν αυτός είναι και εισηγητής στη δικαζόμενη υπόθεση με την αποχώρηση του αμέσως αρχαιότερου του."

2. Η διάταξη της παρ. 6 του άρθρου 70 του ν. 1756/1988, όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη του άρθρου 13 του ν. 1877/1990, αντικαθίσταται ως εξής:

"6. Πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν να διορισθούν οι δικαστικοί λειτουργοί που έχουν συμπληρώσει τα προσόντα προαγωγής σε πάρεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφέτη και αντεισαγγελέα εφετών, εφέτη των

τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Για μια 5ετία από της ισχύος του παρόντος νόμου, πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορούν να διορισθούν και οι έχοντες πτυχίο Νομικού Τμήματος Πανεπιστημίου υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, της υπηρεσίας σ' αυτό του γενικού επιτρόπου της Επικρατείας και του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, οι οποίοι κατά την έναρξη ισχύος του ν. 1586/1986 κατείχαν βαθμό 2ο ή 3ο (Διευθυντές) της Κατηγορίας ΠΕ, ως και υπάλληλοι της Κατηγορίας ΠΕ με βαθμό Α' που μετά την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 1586/1986 τους έχουν ανατεθεί και ασκούν καθηκοντα προϊσταμένου δ/νσεως ή ιδοσύναμης υπηρεσιακής μονάδας, στις υπηρεσίες αυτές".

3. Κάθε διάταξη που ρυθμίζει διαφορετικά τα θέματα των προηγούμενων παραγράφων καταργείται.

Δικαστικοί λειτουργοί Άρθρο 3

1. Η περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α.), που κυρώθηκε με τον ν. 1756/1988 και τροποποιήθηκε με τον ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

α. Το ειρηνοδικείο και το πταισματοδικείο, από ειρηνοδική και πταισματοδική αντιστοίχως".

2. Οι περιπτώσεις δ' και ε' της παραγράφου 1Α του άρθρου 5 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίστανται ως εξής:

δ. Ένας μόνο πρωτοδικής πολυμελούς πρωτοδικείου ή τριμελούς πλημμελειοδικείου από πάρεδρο ή ειρηνοδική ή πταισματοδική της περιφέρειάς του.

ε. Ο ειρηνοδικής που υπηρετεί στο ειρηνοδικείο ή πταισματοδικείο από άλλο ειρηνοδική οριζόμενο από τον πρόεδρο του πολυμελούς πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου υπάγονται τα δικαστήρια στα οποία ανέκυψε η ανάγκη αναπλήρωσης".

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 11 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

"3. Κατά την περίοδο των δικαστικών διακοπών συγκροτούνται ένα ή περισσότερα τμήματα, ανάλογα με τις ανάγκες του δικαστηρίου ή της εισαγγελίας. Προκειμένου περί ειρηνοδικείων ή πταισματοδικείων, τα τμήματα των διακοπών συγκροτούνται για όλη την περιφέρεια του οικείου πρωτοδικείου από τους ειρηνοδικές και πταισματοδικές που υπηρετούν σ' αυτά και οι οποίοι αναπληρούνται αμοιβαίως.

Η κατάρτιση των τμημάτων των διακοπών των ειρηνοδικών και πταισματοδικών γίνεται στα μεν ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας των Πρωτοδικείων Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά από τις ολομέλειες των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων της έδρας, στα δε λοιπά από τις ολομέλειες των οικείων πρωτοδικείων".

Άρθρο 4

1. Η περίπτωση β' της παρ. 1 του άρθρου 15 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

β. από τον ειρηνοδική το ειρηνοδικείο και τον πταισματοδική το πταισματοδικείο και, αν είναι περισσότεροι, από τον αρχαιότερο".

2. Η περίπτωση α' της παρ. 4 του άρθρου 15 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

α. έχουν παραλειφθεί από προαγωγή τουλάχιστο δύο φορές στον ίδιο βαθμό ή έχουν τιμωρηθεί με οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή, εκτός από επίπληξη, μέχρι τη συμπλήρωση του χρόνου διαγραφής της ποινής κατά το άρθρο 106 παρ. 4".

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 17 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α.

προστίθεται εδάφιο δ', που έχει ως εξής:

δ. του ειρηνοδικείου ή πταισματοδικείου στο οποίο υπηρετεί ένας ειρηνοδικής ή πταισματοδικής, από το δικαστή αυτόν".

4. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 19 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

δ. Ο γενικός επίτροπος της επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στα δικαστήρια αυτά και στις γραμματείες τους".

5. Η περίπτωση β' του άρθρου 29 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 7 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

β. Επιβλέπει τις εργασίες όλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων. Ιδίως παρακολουθεί την εύρυθμη λειτουργία τους, διαπιστώνει τις τυχόν υπάρχουσες ελλείψεις και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες για τη λήψη των αναγκαίων μέτρων προς εξασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της δικαστικής υπηρεσίας".

6. Το εδάφιο β' του άρθρου 33 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

β. Στον Πρόεδρο, στον Εισαγγελέα, στους αντιπροέδρους του Αρείου Πάγου, στους αεροπαγίτες και αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου, στους προέδρους και εισαγγελείς εφετών στους εφέτες και αντεισαγγελείς εφετών, στους προέδρους και εισαγγελείς πρωτοδικών, στους πρωτοδικές και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, στους πρόεδρους και αντεισαγγελείς πρωτοδικών, στους πρόεδρους και εισαγγελείς εισαγγελίας, στους ειρηνοδικές, πταισματοδικές και δόκιμους ειρηνοδικές".

7. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 42 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. προστίθεται εδάφιο, που έχει ως εξής:

"Κατ' εξαίρεση, για τους προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδικές και παρέδρους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ισχύει μόνο το κώλυμα της προηγούμενης παραγράφου προκειμένου για τα Διοικητικά Πρωτοδικεία Ιωαννίνων και Κοζάνης".

8. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως ακολούθως:

6. Στους δικαστικούς λειτουργούς μπορεί, ύστερα από αίτησή τους, να χορηγείται ειδική κανονική άδεια, χωρίς αποδοχές, και για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, προκειμένου να αναλάβουν θέση στις Ευρωπαϊκές Κοινοτήτες ή σε άλλο νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που λειτουργεί στα πλαίσια των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για παροχή νομικών υπηρεσιών με οποιαδήποτε σχέση.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης η άδεια αυτή μπορεί να παραταθεί επί όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η πιο πάνω σχέση".

9. Η παρ. 9 του άρθρου 44 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

"9. Στους ειρηνοδικές και πταισματοδικές η άδεια της προηγούμενης παραγράφου χορηγείται: 1) από τον πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου για το Ειρηνοδικείο Αθηνών, 2) από το διευθύνοντα το δικαστήριο, αν υπηρετούν πέντε τουλάχιστον ειρηνοδικές ή πταισματοδικές σ' αυτό και 3) από τον πρόεδρο του οικείου πρωτοδικείου στις λοιπές περιπτώσεις".

10. Η αληθινή έννοια της περίπτωσης η' της παρ. 2 του άρθρου 55 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. είναι ότι η βαθμολογική εξομοίωση των ειρηνοδικών Γ' τάξεως με τους αναφερόμενους στην περίπτωση αυτή λοιπούς δικαστικούς λειτουργούς ενέχει και μισθολογική εξομοίωση.

11. Η περίπτωση δ' της παρ. 4 του άρθρου 55 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

δ. στις έδρες ειρηνοδικείων, έξω από την έδρα του πρωτοδικείου, ο ειρηνοδικής που υπηρετεί εκεί".

12. Στο άρθρο 55 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. προστίθεται παρά-

γραφος 5, που έχει ως εξής:

“5. Οι πρόεδροι και οι εισαγγελείς εφετών, καθώς και οι πρόεδροι εφετών διοικητικών δικαστηρίων εξομοιώνονται μισθολογικά με τους δικαστικούς λειτουργούς, που αναφέρονται στο εδάφιο γ' της παραγράφου 2 του παρόντος”.

Άρθρο 5

1. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 61 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. προστίθεται περίπτωση δ', που έχει ως εξής:

“δ) κάτοχοι πτυχίου αμφοτέρων των τμημάτων της Νομικής Σχολής (Πολιτικού και Νομικού), εφ' όσον τουλάχιστον το ένα από τα πτυχία αυτά έχουν λάβει με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς”.

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 64 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

“3. Στο διαγωνισμό έχουν δικαίωμα συμμετοχής: α) δικαστικοί λειτουργοί, β) δικηγόροι με διετή τουλάχιστο δικηγορία, γ) όσοι έχουν διατελέσει δικηγόροι ή δικαστικοί λειτουργοί για δύο τουλάχιστον έτη, δ) πτυχιούχοι νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής, εφ' όσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικών ή πολιτικών επιστημών ή κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος των ιδίων επιστημών που απονέμεται από ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, μετά από παρακολούθηση τουλάχιστον ενός έτους μεταπτυχιακών μαθημάτων και εξετάσεις, ε) κάτοχοι πτυχίου αμφοτέρων των τμημάτων της Νομικής Σχολής (πολιτικού και νομικού), εφ' όσον τουλάχιστον το ένα από τα πτυχία αυτά έχουν λάβει με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς και στ) δικαστικοί υπάλληλοι αφού συμπληρώσουν δύο έτη υπηρεσίας μετά τη λήψη πτυχίου νομικού τμήματος πανεπιστημίου ή ένα έτος, εφ' όσον έχουν τριετή συνολική υπηρεσία δικαστικού υπαλλήλου”.

Άρθρο 6

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 67 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αυτό τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

“Ο Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου Διοικητικής Δικαιοσύνης, καθώς και της ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας μετά από πρόσκληση του προέδρου κάθε φορά που συζητούνται θέματα, που αφορούν τους δικαστές των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και τους δικαστικούς λειτουργούς της γενικής επιτροπείας των ιδίων δικαστηρίων και αποχωρεί προ της ψηφοφορίας”.

2. Μετά την παράγραφο 12 του άρθρου 68 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. προστίθεται παράγραφος με αριθμό 13, που έχει ως εξής:

“13. Η ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας επιλύει τελειωτικώς το ζήτημα που φέρεται ενώπιόν της και τα περαιτέρω ζητήματα που δημιουργούνται από την ολική ή μερική αποδοχή της διαφωνίας του Υπουργού ή της προσωρινής δικαστικού λειτουργού, αποκλείεται δε η οποιαδήποτε αναπομπή στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο”.

Άρθρο 7

Η παράγραφος 4 του άρθρου 75 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α., όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 1868/1989, αντικαθίσταται ως εξής:

“4. Γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό α) δικαστικοί λειτουργοί, β) δικηγόροι με διετή τουλάχιστο δικηγορία, γ) όσοι

έχουν διατελέσει δικηγόροι ή δικαστικοί λειτουργοί για δύο τουλάχιστον έτη, δ) πτυχιούχοι νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής, εφ' όσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικών ή πολιτικών επιστημών ή κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος των ιδίων επιστημών, που απονέμονται από ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής, μετά από παρακολούθηση τουλάχιστον ενός έτους μεταπτυχιακών μαθημάτων και εξετάσεις, ε) κάτοχοι πτυχίου αμφοτέρων των τμημάτων της Νομικής Σχολής (πολιτικού και νομικού), εφ' όσον τουλάχιστον το ένα από τα πτυχία αυτά έχουν λάβει με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς και στ) δικαστικοί υπάλληλοι, αφού συμπληρώσουν δύο έτη υπηρεσίας μετά τη λήψη πτυχίου νομικού τμήματος πανεπιστημίου ή ένα έτος, εφ' όσον έχουν τριετή συνολική υπηρεσία δικαστικού υπαλλήλου”.

Άρθρο 8

1. Οι παράγραφοι 5, 6 και 7 του άρθρου 76 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. καταργούνται.

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 76 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. λαμβάνει τον αριθμό 5 και αντικαθίσταται ως εξής:

“5. Σε περίπτωση υπηρεσιακής ανάγκης μπορεί να ασκήσει προσωρινώς καθήκοντα σε πρωτοδικείο ειρηνοδίκης ή πταισματοδίκης οριζόμενος από τον πρόεδρο πρωτοδικών της περιφέρειάς του”.

Άρθρο 9

1. Από την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται από τότε που ίσχυαν οι διατάξεις του άρθρου 109 του “Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών” (Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α.), όπως ίσχυουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 7 του άρθρου 14 του ν. 1868/1989. Ο βαθμός του ειρηνοδίκη, καθώς και όλες οι σχετικές με τους ειρηνοδίκες διατάξεις που ίσχυαν μέχρι την έναρξη ισχύος του ν. 1578/1985 θεωρούνται ότι δεν καταργήθηκαν ποτέ, εφ' όσον δεν αντιτίθενται στον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών.

2. Στον πρώτο μετά τη δημοσίευση του παρόντος διαγωνισμό για την πλήρωση κενών θέσεων παρέδρων πολιτικών δικαστηρίων και εισαγγελλών οι ήδη υπηρετούντες ειρηνοδίκες λαμβάνουν μέρος ασχέτως ηλικίας. Με το διορισμό του επιτυχόντος ειρηνοδίκη σε θέση παρέδρου δεν μεταβάλλεται σε βάρος του η μέχρι τότε μισθολογική του κατάσταση.

3. Στους δύο πρώτους μετά τη δημοσίευση του παρόντος διαγωνισμούς για την πλήρωση κενών θέσεων ειρηνοδικών, γίνονται δεκτοί όσοι έχουν συμπληρώσει το 25ο έτος και δεν έχουν υπερβεί το 42ο έτος της ηλικίας τους.

Άρθρο 10

Μετά το άρθρο 77 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. προστίθενται άρθρα 77Α και 77Β, που έχουν ως εξής:

Άρθρο 77Α

1. Στη θέση ειρηνοδίκη Δ' τάξεως διορίζεται αυτός που πέτυχε σε διαγωνισμό για πρόσληψη ειρηνοδικών. Ο διαγωνισμός γίνεται από επιτροπή, που αποτελείται από τον πρόεδρο του Αρείου Πάγου ή τον υπ' αυτού οριζόμενο αντιπρόεδρο, από τον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή τον υπ' αυτού οριζόμενο αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, από έναν αρεοπαγίτη που ορίζει με τον αναπληρωτή του η ολομέλεια του Αρείου Πάγου και δύο καθηγητές του

Νομικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών, έναν του εμπορικού και έναν του ασπικού ή του ασπικού δικονομικού δικαίου, που ορίζει με τους αναπληρωτές τους η Γενική Συνέλευση του Νομικού Τμήματος. Της επιτροπής προεδρεύει ο πρόεδρος ή ο εισαγγελέας ή ο αντιπρόεδρος του Αρείου Πάγου. Χρέη γραμματέα της επιτροπής εκτελεί ο γραμματέας της εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ή ο νόμιμος αναπληρωτής του.

2. Γίνονται δεκτοί στο διαγωνισμό όσοι έχουν συμπληρώσει το 25ο και δεν έχουν υπερβεί το 35ο έτος της ηλικίας τους, πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις για το διορισμό τους ως δικαστικών λειτουργών κατά τον Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών και :

- είναι δικηγόροι ή
- έχουν διατελέσει δικηγόροι ή
- είναι οποιουδήποτε βαθμού και κλάδου υπάλληλοι της γραμματείας των δικαστηρίων και εισαγγελιών και έχουν συμπληρώσει δύο έτη υπηρεσίας μετά τη λήψη πτυχίου νομικού τμήματος πανεπιστημίου ή ένα έτος, εφ' όσον έχουν τριετή συνολική υπηρεσία δικαστικού υπαλλήλου ή
- είναι ασκούμενοι δικηγόροι επί ένα τουλάχιστον έτος ή
- είναι πτυχιούχοι νομικού τμήματος ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμου της αλλοδαπής, εφ' όσον είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος νομικών ή πολιτικών επιστημών ή κάτοχοι διπλώματος μεταπτυχιακών νομικών σπουδών που απονέμεται από ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της ημεδαπής ή ισότιμο της αλλοδαπής μετά από παρακολούθηση τουλάχιστον ενός έτους μεταπτυχιακών μαθημάτων και εξετάσεις και στ) κάτοχοι πτυχίου αμφοτέρων των τμημάτων της Νομικής Σχολής (πολιτικού και νομικού), εφ' όσον τουλάχιστον το ένα από τα πτυχία αυτά έχουν λάβει με βαθμό τουλάχιστον λίαν καλώς. Ο διαγωνισμός περιλαμβάνει γραπτή και προφορική εξέταση στα εξής μαθήματα: α) ασπικό δίκαιο, β) εμπορικό δίκαιο, γ) πολιτική δικονομία, δ) ποινικό δίκαιο, ε) ποινική δικονομία και στ) στοιχεία ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου.

3. Για τους επιτυχόντες καταρτίζεται κατά σειρά επιτυχίας πίνακας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ισχύει από τη δημοσίευσή του μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Οι επιτυχόντες διορίζονται κατά τη σειρά αναγραφής τους στον πίνακα αυτόν και τοποθετούνται στις κενές ή κενούμενες κατά τη διάρκεια της ισχύος του πίνακα θέσεις ειρηνοδικών με προεδρικό διάταγμα.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού της Δικαιοσύνης, καθορίζεται ο τρόπος προκήρυξης και διενέργειας του διαγωνισμού, οι αναγκαίες δημοσιεύσεις, ο έλεγχος των προσόντων των υποψηφίων, ο βαθμός που πρέπει να λάβει ο υποψήφιος για να θεωρηθεί επιτυχών, ο συντελεστής βαθμολογίας κάθε μαθήματος, η εξαγωγή των αποτελεσμάτων, η σειρά επιτυχίας σε περίπτωση ισοβαθμίας και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Μέχρις εκδόσεως του διατάγματος αυτού εφαρμόζονται αναλόγως οι κείμενες διατάξεις για τους διαγωνισμούς παρέδρων πρωτοδικείων και εισαγγελιών.

Άρθρο 77 Β

1. Οι διοριζόμενοι ειρηνοδίκες Δ' τάξεως διανύουν δοκιμαστική υπηρεσία ενός έτους ως δόκιμοι.

2. Οι δόκιμοι ειρηνοδίκες από του διορισμού τους υποβάλλονται σε εξάμηνη ειδική άσκηση στο πρωτοδικείο, στην περιφέρεια του οποίου περιλαμβάνεται το ειρηνοδικείο της τοποθετήσεώς τους και διατελούν υπό την άμεση ευθύνη και εποπτεία του προέδρου πρωτοδικών, χρησιμοποιούμενοι διαδοχικώς σε όλα τα τμήματα και σε όλες τις αρμοδιότητες του πρωτοδικείου, ως αναπληρωτές πρωτοδικών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις αναπλήρωσης

πρωτοδικών με ειρηνοδίκες. Χρησιμοποιούνται επίσης ως β' ανακριτικοί υπάλληλοι για έναν τουλάχιστον μήνα, με την υποχρέωση να παρακολουθούν και τη λειτουργία εν γένει της γραμματείας του πρωτοδικείου και των ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων που βρίσκονται στην έδρα του.

3. Κατά τους δύο τελευταίους μήνες της άσκησης ο πρόεδρος πρωτοδικών μπορεί να αναθέσει στο δόκιμο ειρηνοδίκη, με ειδική κάθε φορά παραγγελία, την εκτέλεση καθηκόντων ειρηνοδίκη και πταισματοδίκη στα ειρηνοδικεία και πταισματοδικεία της περιφέρειας και της έδρας του πρωτοδικείου.

4. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης η ειδική άσκηση στο πρωτοδικείο του δόκιμου ειρηνοδίκη παρατείνεται για δύο ακόμη μήνες μετά από γνώμη της ολομέλειας του οικείου πρωτοδικείου, η οποία προκαλείται από τον πρόεδρό του πριν να συμπληρωθεί το εξάμηνο, εάν διαπιστωθεί ότι η επίδοση δεν κρίνεται απολύτως επαρκής για την ικανοποιητική άσκηση των καθηκόντων του ειρηνοδίκη.

Μετά τη συμπλήρωση της κανονικής ή συμπληρωματικής άσκησης στο πρωτοδικείο οι δόκιμοι ειρηνοδίκες υποχρεούνται να εμφανισθούν μέσα σε δεκαπέντε ημέρες στο ειρηνοδικείο της τοποθέτησής τους.

5. Μετά τη συμπλήρωση της δοκιμαστικής υπηρεσίας οι δόκιμοι ειρηνοδίκες διορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από απόφαση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, η οποία, μετά από γνώμη της ολομέλειας του οικείου πρωτοδικείου, διαπιστώνει ότι ο κρινόμενος έχει την αναγκαία επιστημονική κατάρτιση και την ικανότητα προσαρμογής στις απαιτήσεις της αποστολής του ειρηνοδίκη, καθώς και την επιμέλεια, το χαρακτήρα και το ήθος που αρμόζουν σε δικαστικό λειτουργό. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα απολύονται υποχρεωτικώς της υπηρεσίας όσοι κρίνονται μη ικανοί.

6. Οι δόκιμοι ειρηνοδίκες λαμβάνουν τις αποδοχές του ειρηνοδίκη Δ' τάξεως*.

Άρθρο 11

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 78 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. η φράση "και αντεισαγγελίων πρωτοδικών" αντικαθίσταται με τη φράση "αντεισαγγελίων πρωτοδικών και ειρηνοδικών".

2. Από την παράγραφο 81 του άρθρου 81 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. απαλείφεται η φράση "όταν αυτά συγκροτούνται μόνο από ειρηνοδίκες".

3. Η περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 99 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

"ε. Ο πρόεδρος του εφετείου (πολιτικού ή διοικητικού) ή ο προϊστάμενος του εφετείου -για τους προέδρους πρωτοδικών, πρωτοδίκες, παρέδρους, ειρηνοδίκες και πταισματοδίκες".

Άρθρο 12

1. Η αληθινή έννοια της διατάξεως του άρθρου 84 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. είναι ότι δεν επιθεωρούνται οι πρόεδροι εφετών και οι εισαγγελείς εφετών.

2. Το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 84 του Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

"Ο Πρόεδρος και Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου μπορούν να ενεργήσουν οποτεδήποτε, οι ίδιοι ή με αρεοπαγίτη ή αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, αντιστοίχως, επιθεώρηση όλων των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργιών και των δικαστικών υπηρεσιών και εισαγγελιών. Την επιθεώρηση αυτή μπορεί επίσης να ενεργήσει ο μεν Πρόεδρος του Αρείου Πάγου, όσον αφορά τους δικαστές και τα καταστήματα των πρωτοδικείων, ειρηνοδικείων και πταισματοδικείων